MARGO SOAP
The Genuine
NEEM OIL SOAP

మార్గో సోప్

ఇది ప్రత్యేకపద్ధతిలో, వాసవలేని వేపనూనె నుండి తయారుచేయబడినది. దాని వలన వేడదీర్చి విషక్రిములను పోగొట్టి చర్మరంధ్రములోనికి చొచ్చుకొనిపోయి, చర్మమును పూర్తిగా శుభ్రపరచును. మంచి మనావన కలది. అతి సున్నితమైన చర్మమునకుగూడ విరపాయమైనది.

A CALCHEMICO PRODUCT

మద్రాసుఆఫీసు: 5/149 బ్రాడ్వే, జి.టి. మద్రాసు.

The only shop for fitting Waterproof Watch Glass by Machine
చౌదరి అండ్ కో.
వార్కురోడ్డు : : విజయవాడ
అన్నిరకముల గడియారములు
1 సం॥ గ్యారంటిపై రిపేరు చేయబడును.

ధరలు తగ్గింపబడినవి. 10 యేండ్లు గ్యారంటి. ప్రతి వాచీకో పొంపెకాలం ఉచితం.

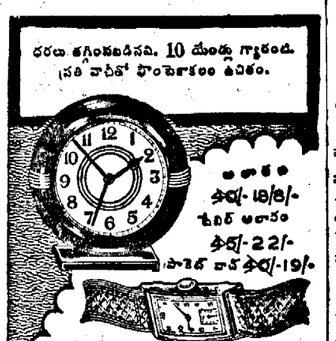

ఆటోమాటిక్ ₹0/-18/8/-
డబుల్ అలారం ₹0/-22/-
పాకెట్ వాచ్ ₹0/-19/-
5 జాయల్ డబరం క్రోం ₹0/-29/-
గోల్డన్ రేడియం ₹0/-32/-
7 జాయల్ అడ్వర్ షేక్ ₹0/-35/-
15 జాయల్ డబరం గోల్డన్ ₹0/-47/-
మన్నికయిన్ షేక్ ₹0/-52/-
ఫ్రంట్ స్టార్ గోల్డ్ ₹0/-38/-
క్రోం స్పెషల్ ₹0/-22/-
గోల్డన్ రేడియం ₹0/-25/-
POSTAGE & PACKING EXTRA
STANDARD WATCH CO.
P.O.BOX 288 CALCUTTA-1

సంతోషకర్మ
గ్రైపెలిక్స్
బిడ్డలకు కడుపులకు
దివ్యామృతము.
GRIPELIX Stockists:
STANDARD DRUG & CHEMICALS Co
131, NAINIAPPA NAICK St, Madras.

కుష్ఠు ★ బొల్లి
మా నూతన కేటలాగు ఉచితము
రెడ్డి అండ్ కో. (రిజిస్టర్డ్)
గోపాలపురం, (తణుకు)
తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మరియొక క్రొత్తమోడల్ 68B-6 వాల్వులు
డ్రైబ్యాటరీ రేడియో

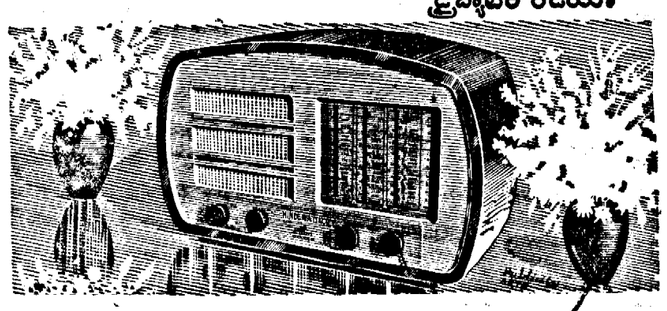

"హింద్" డ్రైబ్యాటరీ రేడియో
(1) 8 అంగుళముల స్పీకరు (2) బాగా పాలిష్‌చేసిన క్యాబినెట్.
(3) ఎస్ట్రా స్పీకర్ సాకెట్ (4) డైరెక్ట్ లాంప్
(5) ప్రక్కనుండి అన్ని స్టేషన్లు నుండి వినవచ్చును (6) డ్రైబ్యాటరీ రేడియోలన్నిటికంటె మంచిది

ఆంధ్ర ఎలక్ట్రికల్ హౌస్ లిమిటెడ్, ఏలూరు
మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీకి [స్టేట్సు రోసహా] డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

కథాసంపుటి

పరిపడని సంగతి

—1—

"ఏం, బుచ్చిబాబూ! ప్రొద్దుణ్ణించీ చూస్తున్నాను—అన్నయ్య ఏమన్నా అన్నారా నిన్ను?"

"పదినా, ప్రొద్దుణ్ణించీ చూస్తున్నావన్నావు గాని, ఏం చూస్తున్నానో చెప్పేవుగావు" అన్నాడు బుచ్చి బాబు, ముఖం ఎత్తకుండానే

"అదేమరేం లేదు ఏదోవిచారం నీముఖంలో నాకు కనబడింది పైగా కలివిడిగా మాట్లాడకపోతే పరిపరి విధాలాపోతూంది వామనస్సు

"పదినా, పైవాళ్లు ఎన్ని అంటూన్నా నేను రెక్కచేసే వాణ్ణిగాను రెక్కచెయ్యటంలేదు కూడాను.

అన్నయ్యవి, నిన్న ముఖ్యమైన అవసరం వుండి ఆయిదు రూపాయలు అడిగితే

"చెప్పు బుచ్చిబాబూ! అన్నయ్య అన్నదానికి అంత అర్థాటం చేస్తున్నావేమిటి ఇంతకూ ఏమన్నాడు"? నేను అడుగుతాను—

"ఒద్దు, పదినా"

"పోనీలే, అడుగను ఏమన్నారో చెప్పు"

"ఏదో ఇంతవరకూ, నాకా తింటాలూ పడి చదువు చెప్పించాను ఎవరి కాళ్ళమీద వాళ్లు నిలబడ్డానికి ప్రయత్నించాలి గాని చీటికిమాటికీ, అర్థణాకీ అణాకీ"

"బుచ్చిబాబూ! స్కూలు ఫైనలు పాసయి యింకా చిన్నపిల్లడిల్లే కంట తడిపెట్టు కుంటావా తిను అన్నం తిను నేకనుక్కుంటాను తిను"

"ఒద్దొదినా ఒద్దు—

"సరే బుచ్చిబాబూ! అడుగను తిను బుచ్చిబాబూ! నేనొక్క ముక్క చెప్తాను వింటావా?"

"చెప్పు ఒదినా"

"మొన్న మొన్నటి దాకా, నీచదువు ఎలా సాగిందో ఎరుగుదువా?"

"అవును ఒదినా, అన్నయ్య యిబ్బంది పడే చదువు చెప్పించాడు"—

"బుచ్చిబాబూ! అన్నయ్య కాదు యిబ్బంది పడ్డది నేనూ ఇంటిఖర్చుకి నెలకు రు30/- యిస్తే ముప్పైయాడు ముక్కోటి ఎలాగో అయిదురూపాయలు దాచి నీజీతం వళ్ళకి ఆయనలో పున్న చికాకు చూచి, ప్రక్కింటావిడ దగ్గర బంగారు తెచ్చేసని యిచ్చే దాన్ని అలాగే క్రిందామీదా పెట్టి తుదముట్టించేను చికాకులో అన్నయ్య ఏమన్నా అంటే అంత దురభిమాన పడితే ఎలాగ బుచ్చి బాబూ?"

"లేదు పదినా, యిదే మొదటిసారిమాలాగా దుఃఖం పొంగిపోయింది అభిమానం అనే తెరకు యిది ఒక మొదటి తెజ్జ"

"బుచ్చిబాబూ! నువ్వూ కవివయ్యేలా వున్నావే"

"ఏం, పదినా అలా అంటున్నావు."

"నువ్వనే ముక్కలో, నీకు తెలియకుండానే కవిత్వం యిమిడుస్తున్నావులే"

"కాదు ఒదినా, మొన్న ఒకచోట చదివేగ ప్రపంచంలోకి యువపేలందరూ బోరవిరుచుకు బయలుదేరుతారట. అవధవాలు ఎదురైనప్పుడు ముందుకు విరుచుకున్న బోరవదుపై, కడకు పడుకూడా వంగిపోతుందట. అలాగే యీ అభిమానం అనే తెరకు ఎన్నో కన్నాలుపడితే యిక ఎవరూతిట్టినా అందులో నుంచిపోతాయి ఇక బాధే వుండదు.

"బాగా గ్రహించావు బుచ్చిబాబూ! నీలో యింత ప్రపంచ జ్ఞానంవుందని నేను గ్రహించలేదు యిదివరలో"

"వుంటే ఏం లాభంవదినా, ప్రపంచానికి గాని, నాకు గాని, అన్నయ్యకి గాని, వుపయోగ పడకపోయాక"

"బుచ్చిబాబూ, మనం యిద్దరం కలిసి అన్నయ్య మనసు ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితులకు సర్దేలా మార్చాలి."

"అంటే నా కర్థంకాటంలేదు ఒదినా"

"బుచ్చిబాబూ! అన్నయ్యచేసే పని చాలా మంచిది. అదుకుకు వుపయోగపడేది. ఆ పనిలో యింకొకరు వున్నట్లయితే యీ సరికి ఒక మేడ కట్టేయ్యడూ"

"అన్నయ్యపైగా డబ్బుతీసుకోడనా, మన్నేది?"

"అదే బుచ్చిబాబూ, ఆ జీతపురాళ్లేగాని మరికానీ ముట్టరు"

"అవును ఒదినా, యీ గడ్డుకోజల్లో ఎలా గడుస్తుంది. నిజమే మన్నేది"

"మనిద్దరం, బాహాటంగా చెప్పకుండా, విషయం తెలిపేలాగ అంటూ అంటూ క్రమంగా మనస్సు మార్చాలి"

"దానికి, నువ్వు ప్రతీదానికీ మారిమడుచుకోకుండా కలివిడిగా వుండాలి"

—2—

"ఏవండోయ్! నేను యీ వేళ వుపవాసం వుంటున్నాను. ఎవరికేతెలీదు, బాలుకు చెరుకు గడలు తెప్పించాలి"

"అదేమిటోయ్! ఎక్కడ తెప్పించమన్నావు? ఎవరిస్తారు? కావలిస్తే కొనిపంపించమను. సబబుగా వుంటుంది"

"అంతమంది రైతులు చేతులో వున్నారు ఒక్క చెరుకుగడకి మొహం చూసుకుంటారు టండీ"

"మొహం చూసుకుంటారనా, యీ వేళ రెండుగడలిచ్చేరో, రేపు సమయానికి, పున్నంలాడు బూరెట్టాం అనూబాళ్ళనాడు అట్టెట్టాం అనేస్తారు—"

"రైతులు మీ దృష్టిలో అమాయకులేనా"

"అమాయకులే అలాటి మాటలంటారు. గడుసువాళ్లు అలా ఎన్నటికీ లేరు"

"ఇంతకూ, యీ బాదక దేనికి, తెప్పిస్తారా లేదా?" లేకపోతే రంగమ్మ గారి చేవిని వేసేసంటే మొగుడిచేత పెద్ద మోపు పడేయిస్తుంది"

"ఆ మాత్రం పలుకుబడి వుంటే నాదా కాదా ఎందుకు? లేక పన్ను కూడా రంగమ్మ గారి మొగుడంత ప్రయోజకుణ్ణి చేశామనుకుంటున్నావా?"

"అలాటి పుల్లవిరుపు మాట లనకండి మీఇష్టం ఎలాచేసినా సరే, యింకేకూడ అవకాశం వుంది కనుక అడిగేను

—3—

"అన్నయ్యా, నీనేమా కాళ్లాలి యీవేళ"

"నువ్వెళ్లరా"

"కాదు అన్నయ్యా, పదిన కూడా వస్తుందట"

"అయితే యిద్దరూ వెళ్లండి"

"అలాగే అంటావు నువ్వొస్తేగాని ఒదిన రాదు"

"అవునులే, బుచ్చిబాబుతో నీనేమా కెళ్లవూ?"

"ముగ్గురంటికే బాగుంటుందన్నాను గాని, బుచ్చి బాబుతో వెళ్లనన్నాడా"

"ముగ్గురికి సరిపడే సామ్రాజ్యం లేదే!"

"పోనీలే అన్నయ్యా మరొకసారి వెళదాం దానికేం గాని, నీనేమాకాళ్లు తెల్లవారితే పంచులతో చిల్లర పట్టుకువచ్చి పోస్తారుగదా, అదంతా నడుం విరిగేలాగ తేళిపెట్టి జడకడతావు గదా, వూర్లో ప్రతీ అమాయకుడికి నీనేమాలో పూరికి ప్రవేశం లభిస్తుంటే మనకేమిటి యీ కర్మ"

"మనకెందుకు పోరా"

"మనకెందుకేమిటి అన్నయ్యా, మనకన్న వెర్లే వాళ్ల కందరికీ కొమ్ము లంజాయా?"

"కొమ్ము లంజాయని కాదు ఎప్పుడైనా వాళ్లేమైనా అంటే మన మనస్సు చివుక్కు మంటుంది మనం చెయ్యవలసిన పని చేస్తున్నాం గాని, అదనంగా వాడికి మనం వుపకారం చెయ్యడం లేదు, యీ బ్రతి బాధలు మాస్తే యెవరేనా అంటారు"

"మీరు మాచింత కక్కర లేదు. నాకే బోధపడుతూంది"

"బోధపడవియ్యండి మాన నియ్యండి మేం చెయ్యగలం"

"బుచ్చిని యీనెలాఖరున ఒక యాభై పంపుతున్నాను"

"ఇంకానయం మొదటినెల్లోనే సొమ్ము పంపమని ఉత్తరాలా! కాస్త

"నువ్వు వాక్యంవూర్తిచేసే విధానం నాకు తెలియకపోలేదు"

"ఎంత చెప్పినా మన కోపమే గాని, తోకం కోపం గాదు"

"సరే లే లే"

"ఏమండీ, నారయ్యదగ్గర, ముప్పైరూపాయిలు పుచ్చుకొన్నారట"

"ఎవరన్నారు"

"ఎవరంటారు, ఆ నారయ్యగాడు నిన్న పొయాం కాలం అదోగా ఎప్పుడూ అలవాటు లేనిది ఒక క్రొత్తపద్ధతి పెట్టేరంటున్నాడు"

"వస్తువు గాని, పనిమట్టుగాని దొరకనిరోజుల్లో పట్టాలు యిప్పించమనికి నా చేతి యిచ్చినమాట వాస్తవమే. కాని మన వంశానికి సంబంధించిన విషయంలో ఎందుకూ అతని దగ్గర తీసుకోలేదు. యింకా తృప్తిలేక పోతే యిద్దరిని ముఖాముఖీగా విచారించండి. పక్షపాట్లు చూస్తూనన్నీ వేళ యిలా విలదీసి ప్రశ్నించడం ఎంతో విచారించ వలసిన విషయం. పిల్లవాడిపోతే సహించ వచ్చును గాని, మన మీద ఎదర మనిషిలో వుంటే సమ్మతం, సరుత్వం పోగొట్టుకుంటే ఇక ఆ పని చెయ్యలేం"

"ఏదో వాడు చెత్తే అడగటానికి వచ్చింది గాని యింతగా కష్టపెట్టుకుంటూరనుకోలేదు."

"ఎలాగైనా పది సంవత్సరాల నుంచీ పనిచేస్తున్నాను, ఒక్కరోజూ విశ్రాంతిలేదు నాకు రెండు నెలలు శెలవు యిప్పించ వలసిన పనిని ప్రార్థన"

"మీకు శెలవు కావలిస్తే, అభ్యంతరం లేదుగాని యిలాగ అన్నానని మాత్రం"

"మనలో దోషం లేనప్పుడు జంకెందుకు"

—7—

"ఏం, అన్నయ్యా, పంట్లో ఎలావుంది"

"బుచ్చిబాబూ, అలవాటు లేనిపని చెయ్యడం ఆరంభంలోనే అనుకున్నంతా జరగడం అయింది. ఏదో అసమయానికి తోడ్పడుట్లు అధికారి దగ్గర లోంకి ప్రస్తుతం నా స్థానం నిలుపుకొని తిరిగి ఆయన మొహం చూడలేక సెలవు పెట్టేశాను. మన స్తిమితం లేకుండా క్రమంగా అనారోగ్యంలోకి దిగింది. ఇంట్లోనే మీరమనికి కంగారు పుట్టి నీకు ఉత్తరం వ్రాసింది"

"అన్నయ్యా, యీ దోషంనీది కాదు. నీయంతటిది రాయిని పడేపని తాకుతూంటే, రాయి లోంగి, ముల్కలవుతూంది. అలాగే అలవాటులేని నీకు మేమిద్దరం నూరిపోసేం నీనమస్సు కూడా మా బోధనలకు లోంగిపోయింది. దాని ఫలితమేయిది."

"బుచ్చిబాబూ! మనస్సు ముక్క నిజమే. కేవలం దోషం అంతా నీదికాదు. నా ప్రేరేపణవల్ల నువ్వుకూడా ఆయనతో చెప్పడం మొదలెట్టేశావు. యిక ముందు కలో గిలో ఆజీతపు కాళ్ళతోనే గడుపు కుందాం గాని, యిష్టంలేని మనస్సును బలవంతంగా యీడ్వడం దేనికి"

"అవును ఒదినా, బాపనిలో చూసావా, న్యాయంగా పని చెయ్యాలి. తగిన జీతాలు యిస్తారు, ఇంక కక్కుర్తికి అవకాశమే వుండదు. అధవా ఎవడైనా కతుకుదామని ప్రయత్నించినా వెంటనే యింటి కాళ్ళవలపిండే. అన్న వుద్యోగం లాంటి ప్రయోజనం లేనిచోట్లలో జీతం తక్కువ. పని యెక్కువ. అయినా అన్న తట్టుకొని సంసారం చేస్తూంటే "లోక పురీతిని" మనం యీజేయము. అలవాటు లేని అతనికి మనం క్లేశం దాని ఫలితంగా అనారోగ్యం సంభవించాయి. ఈ రెండు నెలలూ నేను సొమ్ము పంపిస్తాను. అన్నయ్య ఆరోగ్యం బాగుపడుతుంది. ఆ తరువాత నెలకు "యింత" అని పంపుతాను. యిక అమన అలవాటులేని పన్లు చెయ్యక్కర్లేదు.

"అలాగే చెయ్ బుచ్చిబాబూ! మనస్సు స్తిమితం లేకుండా భాగ్యాన్ని మభపించే బదులు మనశ్శాంతి కలిగి సంజీవరాగితే బయం" అవును ఒదినా"

గొప్ప విద్యాంసుడు

ఒకప్పుడు గ్రీసుదేశములో నొక భాగమును ఫిలిప్ అను పేరుగల రాజు మంచి ప్రభావముతో పరిపాలించుచుండెను ఏ కారణము వలననో గాని, ఈ రాజు ఒక గ్రీక్ దేశస్థుని ఖైదీగానుంచెను ఇతడు గొప్ప విద్వాంసుడు సకలమును సూక్ష్మముగా గ్రహించెడి మేధాశక్తి గలవాడు

ఒకరోజు ఈ రాజుగారికి స్నేహితుడు రాజుగారు బహుమానముగా నొక పెద్ద గుఱ్ఱమును పంపగా అది మంచిదో కాదోనని పరీక్ష చేయించవలెనని రాజు కొమచుండెగా కొందరు తెనవద్ద ఖైదీగానున్న విద్వాంసునిచే పరీక్ష చేయుండమని దలహా యిచ్చిరి అతడు పరీక్షనని అతనిని జైలునుండి భటులతో తెప్పించి "విద్వాంసుడా! నీవు చాలా తెలివైన వాడవని వినవచ్చినది, కనుక ఈ గుఱ్ఱమును పరీక్షచేసి నీ అభిప్రాయమును తెలుపవలయును" అనెను

అయ్యా మీప్రశ్నలన్నిటిలో యిదిమరీ చోద్యముగానున్నది మీతండ్రిగారు కూడా గొప్పరాజై యుండవచ్చును వారి తరువాతనే మీరు రాజ్యమునకు వచ్చియుండురు అసంగతి మీకు తెలిసియే వున్నదుగుంటేల" అని చెప్పెను

ఈ సమాధానము రాజుగారికి సన్నలేదు అసంతృప్తితో "నాప్రశ్న తిప్పించుకో ప్రయత్నింపకుము - బాగుగా ఆలోచించి సరియైన, సత్యమైన సమాధానము చెప్పి నన్ను సంతృప్తిపరుము తేనిచో నిన్ను దేశద్రోహిగాపరిగణించి చంపి వేసెదను జాగ్రత్త" అని గద్దించి పల్కెను.

"అటులయినచో చెప్పెదనినుము. మీరు ఒకపూటకూలి పటుకొని జీవించే వానికి పుట్టితిరి మీతండ్రి పూటకూలివాడు" అని చెప్పెను. అది నిజమేనా, కాదో తెలిసికొనవలెనని ఆతురతతో తక్షణమే తనతల్లి వద్దకు పోయి బలవంతముచేసి అడుగగా ఆతడు చెప్పినది నిజమేనని పెను

"పిడెవడో దేవునివలె వున్నాడు గాని మానవమాత్రుడుగాడు, లేనిచో ఈవిషయము లన్నీ ఏవిధముగా తెలియును" అని ఆలోచించి అతనిని పిలచి మీకిచ్చిన ఎలా తెలిసినవని అడిగెను

అయ్యా - మొదట, గుర్రము గాడిదపాలు చే పెంచబడినదని చెప్పితిని ఎట్లనగా ఆగుర్రము చెవులు క్రిందకు క్రేలాడుచుండెనున్నవి గుర్రము చెవులు అటులుండవు అందువలన అటులచెప్పితిని

రెండవసారి రత్నములో పురుగునున్నదని చెప్పితిని ఎట్లనగా సామాన్యముగా రత్నములు చల్లగానుండును కాని ఆరత్నము వెచ్చగానున్నది అందువలన అందులో పురుగున్నదని చెప్పితిని

మూడవసారి, మీరు ఒక పూటకూలివాని కుమారుడని చెప్పితిని, ఎందువల్లనగా, నేను మొదట గుర్రపు పరీక్షలో పెగ్గినందుకు మీరు బహుమానముగా "అర్ధభోజన మిచ్చితిరి తరువాత రత్నపరీక్షలో పెగ్గినందుకు సంపూర్ణాహార మిచ్చితిరి కనుక తప్పకుండా మీరొక పూటకూలివానికి జన్మించియుందురు. ఆ అలవాటే ప్రస్తుతము మీరు రాజుగానున్నను వంశపారంపర్యముగా వచ్చినది సామాన్యముగా రాజులు ఎవరికైన మెచ్చుకొన్నప్పుడు అందులకు బహుమానముగా ఏవో కొన్ని రాజ్యములను పెద్ద ధనమును యిచ్చెదరు గాని మీరట్లు చేయలేదు అందువలన మీరు తప్పకుండా పూటకూలివానికే జన్మించితిరని నిశ్చయించు కొంటిని" అని మిగుల చాతుర్యముతో చక్కని సమాధానమిచ్చెను అదివిని రాజుగారు తన లోభిత్వమునకు సిగ్గుపడి, ఆపండితునకు అపారధనమును, ఆభరణములను యిచ్చి అభిమానించి పంపివేసెను

శ్రీ చెరుకుపల్లి కోటీశ్వరరావు

అతడు పరీక్షించి "అయ్యా-యిది చాల చక్కని గుఱ్ఱము-చాలా ఎత్తుగా నున్నది రాజుగారైన మీకు యిది తగినది—కాని యిదిచిన్నతనమందు గాడిదల పాలచే పెంచబడినది" అని చెప్పెను అది జనూనో కాదో నని కొందరిని స్పెయినకు పంప దర్యాప్తు చేయించగా అది నిజముగా గాడిద పాలచేతనే పెంచబడినదనియు చెప్పిరి ఈ విషయమును విన్న రాజుగారు చాలా ఆశ్చర్య చకితులై బహుమానముగా ఆ రోజుండి అతనికి అగ్ర భోజనము తన ఖర్చుక్రిందనే పెట్టునట్లు చెప్పెను.

తరువాత మరి కొన్నాళ్ళకు, రాజుగారు తన వద్దనున్న ఆభరణములు, రత్నములు మొదలైన వానిని పరీక్షించుచు, మరల అవిద్వాంసుని పిలిపించి, "పండితుడా-నీ తెలివి తేటలు అనంతములు నాకుజాడ నీకు తెలియని వస్తువేదియు లేదని తోచుచున్నది కాబట్టి ఈ రత్నములలో మిక్కిలి విలువైన రాయి ఏదో తెలుపుము" అని అడిగెను

"అయ్యా-వీటన్నిటిలో ఏది విలువైనదని మీ యొక్క ఉద్దేశ్యము? అప్పుడు రాజుగారు ఒకటి తీసుకొని "యిది చాలా విలువైన దనుకుంటాను" అని అనెను ఆ విద్వాంసుడు దాన్ని అరచేతిలో పేసుకొని చూచి తరువాత చెవివద్ద పెట్టుకొని "అయ్యా-ఈ రాతిలో నొక జీవించిన పురుగున్నట్లున్నది" అని చెప్పగా, వెంటనే దానిని పగులగొట్టించి చూచెను నిజముగా అందు ఒకపురుగుండెను రాజుగారికి మరీ ఆశ్చర్యము ఎక్కువయి "ఇతనికి ఈరోజుండిసంపూర్ణమైనఆహారము నా ఖర్చుక్రింద నిచ్చెదను" అని చెప్పెను

తరువాత మరియొకరోజున, రాజుగారికి, తనను గురించే అనుమానమువచ్చి - మరల అవిద్వాంసుని పిలిపించి "పండితుడా - నీ వంత సమాధానములు విన నాకు పరమానందమధికమవుచున్నది కాన నే నెవరో, నా తండ్రి ఎవరో చెప్పవలయును, అనెను.

అయ్యా మీప్రశ్నలన్నిటిలో యిదిమరీ చోద్యముగానున్నది మీతండ్రిగారు కూడా గొప్పరాజై యుండవచ్చును వారి తరువాతనే మీరు రాజ్యమునకు వచ్చియుందురు అసంగతి మీకు తెలిసియే వున్నదుగుంటేల" అని చెప్పెను

ఈ సమాధానము రాజుగారికి సన్నలేదు అసంతృప్తితో "నాప్రశ్న తిప్పించుకో ప్రయత్నింపకుము - బాగుగా ఆలోచించి సరియైన, సత్యమైన సమాధానము చెప్పి నన్ను సంతృప్తిపరుము తేనిచో నిన్ను దేశద్రోహిగాపరిగణించి చంపి వేసెదను జాగ్రత్త" అని గద్దించి పల్కెను.

"అటులయినచో చెప్పెదనినుము. మీరు ఒకపూటకూలి పటుకొని జీవించే వానికి పుట్టితిరి మీతండ్రి పూటకూలివాడు" అని చెప్పెను. అది నిజమేనా, కాదో తెలిసికొనవలెనని ఆతురతతో తక్షణమే తనతల్లి వద్దకు పోయి బలవంతముచేసి అడుగగా ఆతడు చెప్పినది నిజమేనని పెను

"పిడెవడో దేవునివలె వున్నాడు గాని మానవమాత్రుడుగాడు, లేనిచో ఈవిషయము లన్నీ ఏవిధముగా తెలియును" అని ఆలోచించి అతనిని పిలచి మీకిచ్చిన ఎలా తెలిసినవని అడిగెను

అయ్యా - మొదట, గుర్రము గాడిదపాలు చే పెంచబడినదని చెప్పితిని ఎట్లనగా ఆగుర్రము చెవులు క్రిందకు క్రేలాడుచుండెనున్నవి గుర్రము చెవులు అటులుండవు అందువలన అటులచెప్పితిని

రెండవసారి రత్నములో పురుగునున్నదని చెప్పితిని ఎట్లనగా సామాన్యముగా రత్నములు చల్లగానుండును కాని ఆరత్నము వెచ్చగానున్నది అందువలన అందులో పురుగున్నదని చెప్పితిని

మూడవసారి, మీరు ఒక పూటకూలివాని కుమారుడని చెప్పితిని, ఎందువల్లనగా, నేను మొదట గుర్రపు పరీక్షలో పెగ్గినందుకు మీరు బహుమానముగా "అర్ధభోజన మిచ్చితిరి తరువాత రత్నపరీక్షలో పెగ్గినందుకు సంపూర్ణాహార మిచ్చితిరి కనుక తప్పకుండా మీరొక పూటకూలివానికి జన్మించియుందురు. ఆ అలవాటే ప్రస్తుతము మీరు రాజుగానున్నను వంశపారంపర్యముగా వచ్చినది సామాన్యముగా రాజులు ఎవరికైన మెచ్చుకొన్నప్పుడు అందులకు బహుమానముగా ఏవో కొన్ని రాజ్యములను పెద్ద ధనమును యిచ్చెదరు గాని మీరట్లు చేయలేదు అందువలన మీరు తప్పకుండా పూటకూలివానికే జన్మించితిరని నిశ్చయించు కొంటిని" అని మిగుల చాతుర్యముతో చక్కని సమాధానమిచ్చెను అదివిని రాజుగారు తన లోభిత్వమునకు సిగ్గుపడి, ఆపండితునకు అపారధనమును, ఆభరణములను యిచ్చి అభిమానించి పంపివేసెను

శ్రీ నేమాని వీరభద్రరావు

కథాసంపుటి

పరిపడని సంగతి

"గానిలే అడుగను తిను బుచ్చిబాబూ! నేనొక్క ముక్క చెప్తాను వింటావా?"

"చెప్పు ఒదినా"

"మొన్న మొన్నటి దాకా, నీచదువు ఎలా సాగిందో ఎరుగుదువా?"

"అవును ఒదినా, అన్నయ్య యిబ్బంది పడే చదువు చెప్పించాడు"—

"బుచ్చిబాబూ! అన్నయ్య కాదు యిబ్బంది పడ్డది నేనూ ఇంటిఖర్చుకి నెలకు రు30/- యిస్తే ముప్పైయాడు ముక్కోటి ఎలాగో అయిదురూపాయలు దాచి నీజీతం వళ్ళకి ఆయనలో వున్న చికాకు చూచి, ప్రక్కింటావిడ దగ్గర బంగారు తెచ్చేసని యిచ్చే దాన్ని అలాగే క్రిందామీదా పెట్టి తుదముట్టించేను చికాకులో అన్నయ్య ఏమన్నా అంటే అంత దురభిమాన పడితే ఎలాగ బుచ్చి బాబూ?"

"లేదు పదినా, యిదే మొదటిసారిమాలాగా దుఃఖం పొంగిపోయింది అభిమానం అనే తెరకు యిది ఒక మొదటి తెజ్జ"

"బుచ్చిబాబూ! నువ్వూ కవివయ్యేలా వున్నావే"

"ఏం, పదినా అలా అంటున్నావు."

"నువ్వనే ముక్కలో, నీకు తెలియకుండానే కవిత్వం యిమిడుస్తున్నావులే"

"కాదు ఒదినా, మొన్న ఒకచోట చదివేగ ప్రపంచంలోకి యువపేలందరూ బోరవిరుచుకు బయలుదేరుతారట. అవధవాలు ఎదురైనప్పుడు ముందుకు విరుచుకున్న బోరవదుపై, కడకు పడుకూడా వంగిపోతుందట. అలాగే యీ అభిమానం అనే తెరకు ఎన్నో కన్నాలుపడితే యిక ఎవరూతిట్టినా అందులో నుంచిపోతాయి ఇక బాధే వుండదు.

"బాగా గ్రహించావు బుచ్చిబాబూ! నీలో యింత ప్రపంచ జ్ఞానంవుందని నేను గ్రహించలేదు యిదివరలో"

"వుంటే ఏం లాభంవదినా, ప్రపంచానికి గాని, నాకు గాని, అన్నయ్యకి గాని, వుపయోగ పడకపోయాక"

"బుచ్చిబాబూ, మనం యిద్దరం కలిసి అన్నయ్య మనసు ప్రస్తుత ప్రపంచ పరిస్థితులకు సర్దేలా మార్చాలి."

"అంటే నా కర్థంకాటంలేదు ఒదినా"

"బుచ్చిబాబూ! అన్నయ్యచేసే పని చాలా మంచిది. అదుకుకు వుపయోగపడేది. ఆ పనిలో యింకొకరు వున్నట్లయితే యీ సరికి ఒక మేడ కట్టేయ్యడూ"

"అన్నయ్యపైగా డబ్బుతీసుకోడనా, మన్నేది?"

"అదే బుచ్చిబాబూ, ఆ జీతపురాళ్లేగాని మరికానీ ముట్టరు"

"అవును ఒదినా, యీ గడ్డుకోజల్లో ఎలా గడుస్తుంది. నిజమే మన్నేది"

"మనిద్దరం, బాహాటంగా చెప్పకుండా, విషయం తెలిపేలాగ అంటూ అంటూ క్రమంగా మనస్సు మార్చాలి"

"దానికి, నువ్వు ప్రతీదానికీ మారిమడుచుకోకుండా కలివిడిగా వుండాలి"

—2—

"ఏవండోయ్! నేను యీ వేళ వుపవాసం వుంటున్నాను. ఎవరికేతెలీదు, బాలుకు చెరుకు గడలు తెప్పించాలి"

"అదేమిటోయ్! ఎక్కడ తెప్పించమన్నావు? ఎవరిస్తారు? కావలిస్తే కొనిపంపించమను. సబబుగా వుంటుంది"

"అంతమంది రైతులు చేతులో వున్నారు ఒక్క చెరుకుగడకి మొహం చూసుకుంటారు టండీ"

"మొహం చూసుకుంటారనా, యీ వేళ రెండుగడలిచ్చేరో, రేపు సమయానికి, పున్నంలాడు బూరెట్టాం అనూబాళ్ళనాడు అట్టెట్టాం అనేస్తారు—"

"రైతులు మీ దృష్టిలో అమాయకులేనా"

"అమాయకులే అలాటి మాటలంటారు. గడుసువాళ్లు అలా ఎన్నటికీ లేరు"

"ఇంతకూ, యీ బాదక దేనికి, తెప్పిస్తారా లేదా?" లేకపోతే రంగమ్మ గారి చేవిని వేసేసంటే మొగుడిచేత పెద్ద మోపు పడేయిస్తుంది"

"ఆ మాత్రం పలుకుబడి వుంటే నాదా కాదా ఎందుకు? లేక పన్ను కూడా రంగమ్మ గారి మొగుడంత ప్రయోజకుణ్ణి చేశామనుకుంటున్నావా?"

"అలాటి పుల్లవిరుపు మాట లనకండి మీఇష్టం ఎలాచేసినా సరే, యింకేకూడ అవకాశం వుంది కనుక అడిగేను

—3—

"అన్నయ్యా, నీనేమా కాళ్లాలి యీవేళ"

"నువ్వెళ్లరా"

"కాదు అన్నయ్యా, పదిన కూడా వస్తుందట"

"అయితే యిద్దరూ వెళ్లండి"

"అలాగే అంటావు నువ్వొస్తేగాని ఒదిన రాదు"

"అవునులే, బుచ్చిబాబుతో నీనేమా కెళ్లవూ?"

"ముగ్గురంటికే బాగుంటుందన్నాను గాని, బుచ్చి బాబుతో వెళ్లనన్నాడా"

"ముగ్గురికి సరిపడే సామ్రాజ్యం లేదే!"

"పోనీలే అన్నయ్యా మరొకసారి వెళదాం దానికేం గాని, నీనేమాకాళ్లు తెల్లవారితే పంచులతో చిల్లర పట్టుకువచ్చి పోస్తారుగదా, అదంతా నడుం విరిగేలాగ తేళిపెట్టి జడకడతావు గదా, వూర్లో ప్రతీ అమాయకుడికి నీనేమాలో పూరికి ప్రవేశం లభిస్తుంటే మనకేమిటి యీ కర్మ"

"మనకెందుకు పోరా"

"మనకెందుకేమిటి అన్నయ్యా, మనకన్న వెర్లే వాళ్ల కందరికీ కొమ్ము లంజాయా?"

"కొమ్ము లంజాయని కాదు ఎప్పుడైనా వాళ్లేమైనా అంటే మన మనస్సు చివుక్కు మంటుంది మనం చెయ్యవలసిన పని చేస్తున్నాం గాని, అదనంగా వాడికి మనం వుపకారం చెయ్యడం లేదు, యీ బ్రతి బాధలు మాస్తే యెవరేనా అంటారు"

"మీరు మాచింత కక్కర లేదు. నాకే బోధపడుతూంది"

"బోధపడవియ్యండి మాన నియ్యండి మేం చెయ్యగలం"

"బుచ్చిని యీనెలాఖరున ఒక యాభై పంపుతున్నాను"

"ఇంకానయం మొదటినెల్లోనే సొమ్ము పంపమని ఉత్తరాలా! కాస్త

"నువ్వు వాక్యంవూర్తిచేసే విధానం నాకు తెలియకపోలేదు"

"ఎంత చెప్పినా మన కోపమే గాని, తోకం కోపం గాదు"

"సరే లే లే"

"ఏమండీ, నారయ్యదగ్గర, ముప్పైరూపాయిలు పుచ్చుకొన్నారట"

"ఎవరన్నారు"

"ఎవరంటారు, ఆ నారయ్యగాడు నిన్న పొయాం కాలం అదోగా ఎప్పుడూ అలవాటు లేనిది ఒక క్రొత్తపద్ధతి పెట్టేరంటున్నాడు"

"వస్తువు గాని, పనిమట్టుగాని దొరకనిరోజుల్లో పట్టాలు యిప్పించమనికి నా చేతి యిచ్చినమాట వాస్తవమే. కాని మన వంశానికి సంబంధించిన విషయంలో ఎందుకూ అతని దగ్గర తీసుకోలేదు. యింకా తృప్తిలేక పోతే యిద్దరిని ముఖాముఖీగా విచారించండి. పక్షపాట్లు చూస్తూనన్నీ వేళ యిలా విలదీసి ప్రశ్నించడం ఎంతో విచారించ వలసిన విషయం. పిల్లవాడిపోతే సహించ వచ్చును గాని, మన మీద ఎదర మనిషిలో వుంటే సమ్మతం, సరుత్వం పోగొట్టుకుంటే ఇక ఆ పని చెయ్యలేం"

"ఏదో వాడు చెత్తే అడగటానికి వచ్చింది గాని యింతగా కష్టపెట్టుకుంటూరనుకోలేదు."

"ఎలాగైనా పది సంవత్సరాల నుంచీ పనిచేస్తున్నాను, ఒక్కరోజూ విశ్రాంతిలేదు నాకు రెండు నెలలు శెలవు యిప్పించ వలసిన పనిని ప్రార్థన"

"మీకు శెలవు కావలిస్తే, అభ్యంతరం లేదుగాని యిలాగ